

Jaient i jacent

Llegim, en un text recentment publicat i versemblantment traduït del castellà, «...un bon coneixement de la doctrina sots-jaient». Vet aquí un cas ben característic de rebuig d'una forma ben legítima en català, «subjacent», però que ha presentat l'inconvenient, per al responsable d'aquest text, d'una semblança massa notable amb la forma corresponent del castellà. Un simple, ràpida i expeditiva consulta al Diccionari normatiu l'hauria convençut de la bondat de la forma «subjacent» i li hauria estalviat de servir-se d'una forma tan insòlita com «sots-jaient». I si és que dubtava de la bondat del prefix «sub», la mateixa consulta l'hauria fet adonar de l'existència d'un bon nombre de mots catalans, molts d'ells d'ús ben normal, que li comencen. Existeix, és cert, el prefix «sots», amb la mateixa significació, que és la variant popular de «sub», però l'existència de l'un no suposa la incorrecció de l'altre. Així com tenim la doble forma «sobre» (popular) i «super» (cult) per al prefix de sentit contrari, i diem «sobrenatural» al costat de «supervivent», tenim també la forma popular «sots» i la culta «sub» i diem «sots-delegació» i «subcomissió».

Deixant, però, ara de banda els prefixos, cal recordar que no és pas un cas excepcional l'existència d'aquestes dues formes, «jacent» i «jaient», relacionades totes dues amb el verb «jeure» i que presenten una petita diferència. La majoria dels adjectius en -«ant»; -«ent» i -«int» derivats de verbs, tenen una forma coincident amb els gerundis

dels verbs corresponents. De fet, aquesta coincidència té lloc en tots els verbs del primer grup: «pican», «interessant», «important», «amargant», etc., però en el cas dels verbs del segon grup i del tercer trobem moltes discrepàncies (pràcticament, en tots els verbs del tercer grup). Així, al costat de formes com «creixent», «creient», «complaent», «sorprenent», «sobresortint», etc., alhora gerundis i adjectius, tenim «bullint» i «bullent», «referint» i «referent», «diferint» i «diferent», «seguint» i «seglient», «negligint» i «negligent», «consistint» i «consistent», «vivint» i «vivent», etc. Però hi ha encara, alguns casos que no és per la mera terminació que un adjectiu relacionat amb una forma difereix del gerundi del verb corresponent. Formes com «vident», «pretendent», «fundent», «dissolvent», «convinent» i algunes més, són adjectius ben usuals, que ningú no pensarà a rebuïjar perquè difereixin dels gerundis dels verbs «veure», «pretendre», «fondre», «dissoldre» i «convèncer», que són «veient», «pretenent», «fonent», «dissolent» i «convencent».

Anàlogament, doncs, no ha d'inspirar cap reserva l'adjectiu «jacent», relacionat amb el verb «jeure», malgrat el seu gerundi «jaient» —el castellà també té, en aquest cas, dues formes diferents— i diem, així, «Es passa el dia jaient» però «una estàtua jacent» i «un motiu subjacent».